

МОСЕЄНКОВ БОРИС ІЛЛІЧ
(18.02.1922 – 26.08.2011)

18 лютого 2012 р. виповнилося б 90 років від дня народження Бориса Ілліча Мосеєнкова – відомого українського математика і педагога, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доцента кафедри інтегральних та диференціальних рівнянь механіко-математичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Борис Ілліч народився в селі Смолка, що на Житомирщині, у сім'ї селянина-бідняка. Закінчивши 7 класів сільської школи у 1936 р., він продовжив навчання у Залізничному технікумі матеріально-технічного забезпечення. Згодом працював на залізничному транспорті.

У січні 1942 р. Бориса Ілліча призвали до лав Радянської Армії і вже з 15 березня він бійцем у складі 42-ї Ударної бригади брав участь у бойових діях на Північно-Західному Фронті. 11 квітня 1942 р. в боях під м. Стара Руса Борис Ілліч був тяжко поранений. Після лікування продовжував службу на Північно-Західному, Прибалтійському та Ленінградському фронтах.

З 1 вересня 1946 р. Борис Ілліч – студент механіко-математичного факультету Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка, де набирається нових знань, із захопленням слухаючи змістовні лекції блискучих вчених: академіка Ішлінського О.Ю., члена-кореспондента Коваленка А.Д., професорів Букреєва Б.Я., Крейна С.Г., Кільчевського М.О., Латишевої К.Я., Митропольського Ю.О., Положія Г.М. та інш.

Після закінчення з відзнакою університету у 1951 р. Мосеєнков Б.І. вступає до аспірантури, його науковим керівником стає професор Ю.О.Митропольський. По завершенні аспірантури у 1954 р. Бориса Ілліча зараховують асистентом кафедри інтегральних та диференціальних рівнянь, а згодом, у 1960 р., – доцентом цієї кафедри. Завершивши у 1992 році викладацьку роботу, Борис Ілліч ще сім років працював на посаді старшого наукового співробітника науково-дослідної частини механіко-математичного факультету.

Борис Ілліч пропрацював на кафедрі інтегральних та диференціальних рівнянь майже п'ятьдесят років. Він мав справжній талант педагога, міг чітко і ясно донести до студентів нові математичні поняття і ідеї. Борис Ілліч намагався викладати так, щоб у кожній його лекції – чи це нормативний курс з "Вищої математики" на хімічному факультеті чи спеціальний курс з "Асимптотичних методів" на механіко-математичному факультеті, відчувалися логічна послідовність викладу матеріалу, математична чіткість і одночасно глибока повага до слухачів. Його завжди оточували студенти старших курсів і аспіранти, які мріяли про подальшу наукову роботу.

Мосеєнков Б.І. отримав фундаментальні наукові результати з теорії асимптотичних розв'язків крайових задач для диференціальних рівнянь з частинними похідними. Після успішного захисту у березні 1955 р. кандидатської дисертації на тему "Про деякі резонансні явища в системах з розподіленими параметрами", він продовжував наполегливі наукові дослідження, підсумком яких стали результати про нестационарні коливні режими в системах з розподіленими параметрами та про цікаві і важливі для практики процеси і явища, що виникають при проходженні через резонанс. Розроблена ним методика побудови асимптотичних розв'язків дозволила розв'язки низку нових задач, що мали важливе значення для практики, зокрема, про поперечні коливання стержня двоякої жорсткості в різних режимах обертання та за наявності зовнішніх збурень різного типу.

Свої наукові результати Борис Ілліч підсумував у чотирьох монографіях, одна з яких видана у США, та понад 60-ти наукових і науково-методичних працях. Вагомим є внесок Мосеєнкова Б.І. також у створення оригінального учбового посібника "Курс обыкновенных дифференциальных уравнений" (1974 р., колектив авторів).

Борис Ілліч брав участь у міжнародному співробітництві з освітніх та наукових програм – він читав лекції в університетах Болгарії, Угорщини, Німеччини та Чехословаччини.

Понад 15 років Мосеєнков Б.І. присвятив адміністративній роботі на механіко-математичному факультеті, виконуючи обов'язки декана факультету (з червня 1969 рок по березень 1970 року) та впродовж багатьох років – заступника декана. З березня по вересень 1960 року та з грудня 1970 по жовтень 1974 року він виконував обов'язки завідувача кафедри інтегральних та диференціальних рівнянь. На цих посадах проявилися такі риси його характеру як доброта, чуйність та повага до людей. Жодна людина, будь-то викладач факультету, студент чи інша людина, які зверталися до нього за порадою або допомогою, не залишала без його уваги.

Мосеєнков Б.І. користувався великим авторитетом як викладач, і як науковець – він був членом вченої ради університету, членом спеціалізованих рад із захисту дисертацій у Київському університеті та Інституті математики АН УРСР, членом навчально-методичних рад і комісії Мінвузу України, членом редколегій таких престижних наукових журналів, як "Известия вузов СССР. Математика", "Вісник Київського університету" та ін.

Мосеєнков Б.І. нагороджений орденами "Отечественной войны I степени", "За мужество III степени", медалями "За боевые заслуги", "За Победу над Германией", "Ветеран труда", "Захиснику Вітчизни", "За доблесну працю" та понад 20-тю ювілейними медалями, Грамотою Верховної Ради УРСР.

